

ACORD
ÎNTRU CABINETUL DE MINIȘTRI AL UCRAINEI ȘI GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA PRIVIND COLABORAREA ÎN
DOMENIUL PROTECȚIEI ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE A
BAZINULUI RÎULUI NISTRU

Cabinetul de miniștri al Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova, numite în continuare „Părți Contractante”,

remarcând importanța râului Nistru și a resurselor naturale aferente acestuia pentru dezvoltarea social-economică a statelor Părți Contractante,

orientându-se spre utilizarea rațională și protecția corespunzătoare a resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul râului Nistru,

exprimând îngrijorare față de starea resurselor de apă, altor resurse naturale și a ecosistemelor din bazinul râului Nistru și posibilele consecințe de gen economic, social și ecologic pentru statele Părți Contractante,

remarcând în acest context că problemele ecologice ale bazinului râului Nistru reprezintă, pe lângă alți factori, o consecință a schimbării regimului hidrologic, inclusiv a influenței construcțiilor hidrotehnice,

conștientizând necesitatea acțiunilor concrete pentru diminuarea gradului de poluare în bazinul râului Nistru și ameliorarea în acest context a situației ecologice a Mării Negre,

examinând protecția și conservarea mediului ambiant și utilizarea durabilă a resurselor naturale din bazinul râului Nistru, ca parte imprescriptibilă a procesului de dezvoltare, care asigură în mod echitabil necesitățile generațiilor actuale și viitoare,

luând în considerație nivelul colaborării interstatale atins între statele Părți Contractante în acest domeniu,

călăuzindu-se de principiul utilizării raționale și echitabile a resurselor transfrontaliere de apă,

conștientizând necesitatea respectării obligațiilor, ce decurg din acordurile internaționale respective, în special din Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale din 17 martie 1992 și protocoalele sale, Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în context transfrontalier din 25 februarie 1991, Convenția Ramsar asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice din 2 februarie 1971, și luând în considerație Convenția ONU privind dreptul utilizării mai mult decât în scop navigabil a apelor curgătoare internaționale din 21 mai 1997, precum și Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apelor din 23 octombrie 2000,

au convenit următoarele:

I. Dispoziții generale

Articolul 1 Scopul Acordului

1. Obiectivul prezentului Acord îl constituie crearea cadrului de drept și organizațional al colaborării, pentru a realiza utilizarea rațională și argumentată din punct de vedere ecologic și protecția resurselor de apă, a altor resurse naturale aferente și a ecosistemelor bazinului râului Nistru în interesele populației și dezvoltării durabile a statelor Părți Contractante.
2. În special, Părțile Contractante colaborează la realizarea următoarelor sarcini:
 - a) dezvoltarea utilizării durabile a apei, bazate pe principiul protecției și utilizării durabile a resurselor de apă, a altor resurse naturale și a ecosistemelor bazinului râului Nistru;
 - b) diminuarea semnificativă a nivelului de poluare a apelor bazinului râului Nistru și, respectiv, a Mării Negre;
 - c) prevenirea degradării și restabilirea ecosistemelor, precum și conservarea biodiversității în bazinul râului Nistru;
 - d) prevenirea și diminuarea consecințelor impactului nociv al apelor provocat de factori naturali și antropogeni.

Articolul 2 Zona de acțiune a Acordului

1. Acțiunea prezentului Acord se extinde asupra bazinului râului Nistru, inclusiv asupra apelor de suprafață și subterane aferente acestora, în limitele teritoriilor statelor Părților Contractante.
2. Prezentul Acord se aplică la utilizarea apelor bazinului râului Nistru în alte scopuri decât navigația și la măsurile de protecție, conservare și administrare a resurselor de apă, a altor resurse naturale și a ecosistemelor bazinului râului Nistru, în cazul unei astfel de utilizări.
3. Utilizarea râului Nistru pentru navigație nu intră în sfera de aplicare a prezentului Acord, cu excepția cazurilor în care alte moduri de utilizare afectează sau sunt afectate de navigație.

Articolul 3

Definiții

Pentru scopurile prezentului Acord:

„Bazinul râului Nistru” înseamnă o parte a bazinului hidrografic al râului Nistru în limitele teritoriilor statelor Părților Contractante;

„Bazin hidrografic” înseamnă suprafața hidrografică a sistemului râului Nistru, ce reprezintă totalitatea apelor de suprafață și apelor subterane aferente acestora;

„Resursele biologice acvatice” constituie totalitatea organismelor acvatice (hidrobionților), existența cărora în permanență, sau la anumite etape de dezvoltare, nu este posibilă fără aflarea în mediul acvatic;

„Tehnologia optimă disponibilă” (TOD) și „Practica ecologică optimă” (PEO) înseamnă tehnica și practica controlului ecologic, determinate în conformitate cu Anexa nr. IV la prezentul Acord;

„Evacuări/deversări” înseamnă orice evacuare sau aruncare, scurgere și descărcare de substanțe poluante în apă, aer sau sol;

„Controlul deversării” înseamnă măsuri de control, care prevăd restricționarea concretă a deversării, cum ar fi stabilirea volumului-limită de deversare, sau care, în alt mod, determină restricțiile ori condițiile privind acțiunile, caracterul sau alte caracteristici ale deversării sau condițiile activității care influențează evacuarea;

„Valorile-limită de deversare” înseamnă masa, concentrația sau nivelul de deversare, exprimate în anumiți parametri concreți, a căror depășire nu se admite pe parcursul unui sau câtorva intervale de timp;

„Standardul calității mediului înconjurător” înseamnă nivelul de concentrație a unei anumite substanțe sau a unui grup de substanțe în anumiți componenți ai mediului înconjurător, cum ar fi: apa, sedimentele sau biota, care, în scopul protecției sănătății populației și mediului înconjurător, nu trebuie depășit;

„Influența transfrontalieră” înseamnă orice consecințe negative semnificative, apărute ca rezultat al schimbării stării apelor din bazinul râului Nistru, provocată de activitatea antropogenă, sursa fizică a căreia este amplasată complet sau parțial pe teritoriul care se află sub jurisdicția uneia sau alteia dintre Părțile Contractante, pentru mediul înconjurător din regiunea care se află sub jurisdicția altei Părți Contractante. Consecințele asupra mediului înconjurător includ consecințele asupra sănătății și securității populației, florei, solului, aerului, apei, climei, landşaftului, ecosistemelor, monumentelor istorice sau altor obiecte, sau interacțiunea acestor factori; precum și consecințele asupra patrimoniului cultural sau asupra condițiilor social-economice, cauzate de modificarea acestor factori;

„Situatie excepțională” înseamnă situația creată în rezultatul accidentului, cataclismului sau altei calamități naturale, care au cauzat sau pot cauza victime umane, vătămarea sănătății sau încălcarea condițiilor de activitate vitală a populației, de asemenea pierderi materiale semnificative sau daune esențiale mediului înconjurător.

II. Principiile de colaborare și domeniul de aplicare

Articolul 4

Principiile de colaborare

1. Părțile Contractante colaborează în baza principiilor de drept internațional unanim acceptate.
2. Părțile Contractante, în particular, se obligă:
 - a) să folosească resursele de apă din bazinul râului Nistru în mod echitabil și rațional în scopul atingerii utilizării lor optime și durabile și obținerii unor avantaje aferente, în urma protecției adecvate a apelor din bazinul râului Nistru;
 - b) să tindă spre asigurarea dreptului populației la un mediu înconjurător favorabil și acces la apă potabilă pură;
 - c) să aplice principiul precauției, conform căruia, în cazul existenței pericolului de provocare a unei daune grave și ireversibile mediului ambiant sau sănătății populației, referirea la lipsa unei argumentări științifice complete nu servește drept motiv pentru amânarea măsurilor efective din punct de vedere economic de preîntâmpinare a unei astfel de daune;
 - d) să utilizeze în cadrul legislativ național principiul „poluatorul plătește”, conform căruia cheltuielile legate de realizarea măsurilor de prevenire, control și diminuare a poluării sunt suportate de poluator;
 - e) să efectueze paza, utilizarea și administrarea resurselor de apă, a altor resurse naturale și ecosistemelor în baza unei abordări complexe și într-un așa mod, ca necesitățile generației actuale să fie realizate fără periclitarea posibilității generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.
3. Părțile Contractante pornesc de la faptul că nici unui mod de utilizare a resurselor de apă din bazinul râului Nistru nu i se acordă prioritate inalienabilă față de alte moduri de utilizare. În caz de apariție a contradicției între diferite moduri de utilizare a apei, aceasta urmează să fie soluționată ținându-se cont de totalitatea factorilor geografici, hidrografici, hidrologici, climaterici, ecologici și demografici, precum și de necesitățile social-economice ale statelor Părți Contractante, cu acordarea unei atenții deosebite cerințelor de satisfacere a necesităților vitale ale omului și a necesității ecosistemelor într-o cantitate suficientă de apă.

Articolul 5

Direcțiile de colaborare

Pentru realizarea obiectivelor prezentului Acord, Părțile Contractante:

- a) elaborează și realizează planuri comune, sau coordonate între Părți, de administrare a bazinului râului Nistru, proiecte și măsuri de utilizare, protecție și restabilire a resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul râului Nistru;
- b) colaborează la efectuarea cercetărilor științifice, la elaborarea principiilor de administrare, a standardelor și normativelor, a metodelor de evaluare și clasificare a calității apelor și a surselor de poluare, la elaborarea și realizarea programelor de monitorizare, la crearea sistemelor informaționale compatibile, la intercalibrarea condițiilor de efectuare a analizelor de laborator;
- c) realizează, în caz de necesitate, acțiuni comune de gospodărire și de protecție a apelor;
- d) colaborează la elaborarea și aplicarea tehnologiilor optime disponibile și a practicilor de prevenire a poluării și de utilizare rațională a resurselor de apă, și la eficientizarea stațiilor de epurare;
- e) colaborează în domeniul protecției și reproducției resurselor biologice acvatice ale bazinului râului Nistru, conservării și restabilirii biodiversității, ecosistemelor, lanșafturilor și habitatelor florei și faunei sălbatice;
- f) sistematic, fac schimb de date și informații hidrologice, hidrochimice, hidrobiologice, meteorologice, ecologice, cu caracter sanitaro-igienic, și prognozele respective;
- g) interacționează în domeniul avertizării timpurii și acordării de ajutor în cazurile excepționale;
- h) informează publicul despre starea resurselor de apă, a altor resurse naturale și a ecosistemelor bazinului râului Nistru, precum și despre măsurile ce se întreprind sau se planifică în scopul prevenirii, limitării și reducerii influenței transfrontaliere și implică publicul în soluționarea problemelor abordate de prezentul Acord;
- i) stimulează colaborarea între autoritățile de stat și autoritățile publice locale, întreprinderi, instituții și organizații neguvernamentale în domeniul utilizării și protecției resurselor de apă, a altor resurse naturale și a ecosistemelor râului Nistru;
- j) coordonează eforturile de atragere a organizațiilor internaționale și a țărilor terțe pentru acordarea unui sprijin tehnic și economic orientat spre realizarea obiectivelor prezentului Acord.

Articolul 6

Măsuri de realizare

1. Întru realizarea prezentului Acord, Părțile Contractante adoptă planuri naționale și/sau interstatale de administrare a bazinului, planuri de acțiune, scheme și programe orientate spre obținerea utilizării stabile a apei, limitarea poluării apei, prevenirea influenței dăunătoare asupra apei, preîntâmpinarea și lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, protecția biodiversității, precum și conservarea și utilizarea rațională a resurselor biologice acvatiche.
2. Fiecare Parte Contractantă, în conformitate cu legislația națională și obligațiunile internaționale ale fiecărui stat, acordă sprijin unităților administrativ-teritoriale și societăților teritoriale, în limitele părții sale a bazinului râului Nistru, la realizarea de către aceștia a acțiunilor stipulate în planurile de administrare a bazinului râului Nistru, precum și în planurile de acțiune, schemele și programele respective, menționate în pct. 1 al prezentului articol.
3. Dispozițiile prezentului Acord nu influențează dreptul fiecărei Părți Contractante de a aplica pe teritoriul statului său măsuri mai aspre decât cele prevăzute de Acord.
4. Pentru atingerea obiectivelor prezentului Acord, Părțile Contractante creează Comisia privind utilizarea stabilă și protecția bazinului râului Nistru, numită în continuare „Comisia”.
5. Fiecare Parte Contractantă stabilește organismul național împuternicit să coordoneze executarea prevederilor prezentului Acord pe teritoriul statului său sau sub jurisdicția sa și să o reprezinte în relațiile cu cealaltă Parte Contractantă. Părțile Contractante prin canale diplomatice se informează unii pe alții despre organismele naționale împuternicite pentru realizarea prevederilor prezentului Acord.

Articolul 7

Cerințele și standardele coordonate

1. Părțile Contractante, de comun acord, elaborează și treptat implementează, în caz de necesitate în colaborare cu organizațiile internaționale competente sau în baza standardelor internaționale recunoscute, cerințele și, în dependență de circumstanțe, acte normative și criterii coordonate referitoare la protecția, utilizarea și administrarea resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul râului Nistru.
2. Părțile Contractante stabilesc și periodic reexaminează standardele calității mediului înconjurător al bazinului râului Nistru, precum și graficele

de realizare a măsurilor destinate prevenirii, limitării, reducerii sau înlăturării, în dependență de circumstanțe, a poluării apelor.

Articolul 8

Preîntâmpinarea și limitarea poluării apelor

1. În scopul atingerii și menținerii unei stări satisfăcătoare a resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul râului Nistru și preîntâmpinării influenței dăunătoare transfrontaliere, Părțile Contractante:

a) întreprind de sine stătător și, în caz de necesitate, de comun acord măsuri de preîntâmpinare, limitare, reducere sau înlăturare a poluării apelor din bazinul râului Nistru;

b) se abțin de la acțiuni care pot agrava regimul hidrologic și cel hidrochimic ale apelor, precum și starea hidrobiologică a apelor din bazinul râului Nistru și starea ecosistemelor aferente;

c) întreprind măsuri de preîntâmpinare și atenuare a influenței dăunătoare a apelor, inclusiv a inundațiilor, viiturilor, blocajului de gheață, înnămolirii, eroziunii solului, bolilor transmise prin intermediul apei.

2. Părțile Contractante realizează consultări în scopul coordonării măsurilor reciproc acceptabile și metodelor de preîntâmpinare, limitare, reducere și înlăturare a poluării, cum ar fi:

a) stabilirea indicilor-țintă și a criteriilor de calitate a apei;

b) elaborarea mijloacelor și metodelor de luptă împotriva poluării din surse punctiforme și difuze;

c) întocmirea listei substanțelor, a căror introducere în apele bazinului râului Nistru urmează a fi interzisă, limitată, cercetată sau supravegheată.

3. Părțile Contractante întreprind măsuri față de genurile de activitate și poluanții enumerați în Anexa nr.I la prezentul Acord, prin elaborarea treptată, adoptarea și realizarea:

a) măsurilor de control al deversărilor, inclusiv includerea valorilor-limită ale deversărilor și a standardelor calității mediului înconjurător, stabilirea procedurilor de sancționare a deversărilor și a metodelor de administrare bazate pe factorii determinați în Anexa nr.I la prezentul Acord;

b) graficelor de atingere a valorilor-limită, metodelor de administrare și a acțiunilor coordonate între Părțile Contractante.

4. Părțile Contractante utilizează sau contribuie la utilizarea și transmiterea TOD și PEO, inclusiv la producerea mai pură din punct de vedere ecologic, ținând cont de condițiile și criteriile sociale, economice și tehnologice, enumerate în Anexa nr.IV la prezentul Acord.

5. Evacuările din sursele punctiforme se sancționează și se reglementează de către autoritățile naționale competente ale Părților Contractante, ținându-se

cont de prevederile Anexei nr.III la prezentul Acord și de hotărârile și recomandările respective ale Comisiei.

6. Controlul poluării din surse difuze, în primul rând în rezultatul activității agricole și forestiere, se realizează în baza PEO, ținându-se cont de prevederile Anexei nr.II la prezentul Acord și de hotărârile și recomandările respective ale Comisiei.

Articolul 9

Distribuirea resurselor de apă

1. Distribuirea resurselor de apă din bazinul râului Nistru între Părțile Contractante, în caz de necesitate, se realizează prin acordul Părților Contractante în cadrul Comisiei.

2. Părțile Contractante asigură respectarea regimului și condițiilor de distribuire a apelor, atrăgând atenție prioritară reglării debitelor ecologice pentru satisfacerea necesităților ecosistemelor. Volumul și termenele de evacuare a apelor se coordonează de Părțile Contractante în cadrul Comisiei.

Articolul 10

Reglementarea scurgerii apelor

1. Părțile Contractante colaborează în reglementarea scurgerii apelor în bazinul râului Nistru, și în realizarea măsurilor privind schimbările esențiale, variațiile sau dirijarea scurgerilor de apă în bazinul râului Nistru, cu caracter transfrontalier.

2. Părțile Contractante participă, pe o bază echitabilă, la construcția și întreținerea unor astfel de obiecte de reglementare, asupra cărora acestea pot conveni să le edifice.

Articolul 11

Construcții

1. Părțile Contractante, în limitele părții sale a bazinului râului Nistru, asigură protecția și întreținerea în stare tehnică corespunzătoare a instalațiilor hidrotehnice, de ocrotire a apei, antiviiitură și a altor obiecte.

2. Părțile Contractante, la solicitarea oricărei dintre ele, inițiază consultări referitor la:

- a) exploatarea și întreținerea în condiții de siguranță a instalațiilor și altor obiecte aferente bazinului râului Nistru;
- b) protecția instalațiilor și altor obiecte împotriva acțiunilor intenționate sau de neglijență, ori calamităților naturale.

Articolul 12

Conservarea și utilizarea resurselor biologice

1. Părțile Contractante elaborează, coordonează și realizează măsuri pentru evidența, utilizarea rațională, conservarea și reproducerea resurselor biologice acvatice din bazinul râului Nistru, în conformitate cu prevederile Anexei V a prezentului Acord.
2. Părțile Contractante întreprind toate măsurile necesare pentru evitarea introducerii în bazinul râului Nistru a unor specii invazive de organisme, care pot să influențeze negativ ecosistemul bazinului râului Nistru.
3. Părțile Contractante întreprind măsuri de înlăturare a obstacolelor artificiale în migrația naturală a peștilor, de diminuare a influenței negative a activității economice asupra ecosistemelor acvatice și a zonelor umede.

Articolul 13

Teritoriile protejate

1. Părțile Contractante creează de sine stătător sau, în caz de necesitate, de comun acord, rețeaua de teritorii naturale protejate în limitele bazinului râului Nistru, precum și țin registrul acestor teritorii.
2. Părțile Contractante stabilesc teritoriile care corespund criteriilor aplicabile la zonele umede de importanță internațională, țin registrul acestora și asigură protecția lor și utilizarea durabilă, inclusiv sub aspect transfrontalier.
3. Fiecare dintre Părțile Contractante realizează în partea sa a bazinului râului Nistru, inclusiv în cadrul programelor comune, măsuri concrete pentru ameliorarea suprafeței hidrografice, inclusiv:
 - a) mărirea suprafeței și calității plantațiilor forestiere și a teritoriilor protejate;
 - b) realizarea măsurilor antierozionale;
 - c) crearea și asigurarea respectării regimului de utilizare a zonelor de protecție a apelor;
 - d) conservarea landșafturilor și ecosistemelor naturale.
4. Părțile Contractante întreprind toate măsurile necesare pentru protecția speciilor de păsări migratoare și a mamiferelor în limitele bazinului râului Nistru și realizează măsuri pentru elaborarea și crearea în bazinul râului Nistru a elementelor rețelei ecologice paneuropene.

Articolul 14

Protecția și conservarea mediului maritim al Mării Negre

Părțile Contractante, în caz de necesitate, în colaborare cu alte state și organizații și organisme internaționale competente, întreprind de sine stătător sau de comun acord măsuri necesare pentru protecția și conservarea mediului maritim al Mării Negre împotriva poluării, ținând cont de normele și standardele internaționale aplicabile.

Articolul 15

Situații excepționale

1. Părțile Contractante colaborează în problemele legate de prevenirea și lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, inclusiv prin crearea sistemelor de avertizare timpurie și prin efectuarea activităților comune.
2. În cazul apariției unei situații excepționale, care poate avea o influență transfrontalieră, precum și în cazul existenței pericolului apariției acesteia, Părțile Contractante:
 - a) fără întârziere se informează reciproc;
 - b) în caz de necesitate, colaborează în studierea și prognozarea operativă a evoluției unei astfel de situații;
 - c) la solicitarea oricărei dintre Părțile interesate, acordă, în limita posibilităților sale, ajutor pentru preîntâmpinarea, atenuarea și lichidarea consecințelor unei astfel de situații.

Articolul 16

Monitorizarea și evaluarea ecologică

1. În scopul obținerii informației sistematice despre starea bazinului râului Nistru, Părțile Contractante realizează monitorizarea conform programelor coordonate. Datele monitorizării sînt accesibile Părților, care fac schimb de acestea conform procedurilor coordonate.
2. Părțile Contractante de sine stătător și, în caz de necesitate, de comun acord, realizează cu regularitate evaluarea stării resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosisteme din bazinul râului Nistru, precum și a eficacității măsurilor întreprinse întru preîntâmpinarea, limitarea și diminuarea influenței transfrontaliere. Rezultatele acestor evaluări în timp util se aduc la cunoștință publicului.
3. Fiecare Parte Contractantă asigură, în condiții de reciprocitate, persoanelor special împuternicite acces neîntârziat la punctele coordonate de colectare comună a probelor de apă.

Articolul 17

Evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în context transfrontalier

Părțile Contractante, realizează evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier în baza și în ordinea prevăzută de prevederile Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier din 25.02.1991 (Convenția Espoo).

Articolul 18

Schimbul sistematic de date și informații

1. Părțile Contractante în mod sistematic fac schimb și oferă Comisiei informații și date ușor accesibile privind starea apelor din bazinul râului Nistru, în special, date și informații cu caracter hidrologic, hidrochimic, hidrobiologic, meteorologic, ecologic și sanitar-igienic, precum și prognoze corespunzătoare.

2. Dacă Partea Contractantă este interpelată de cealaltă Parte Contractantă cu privire la date sau informații care nu sunt ușor accesibile, aceasta depune toate eforturile pentru executarea acestei solicitări, însă poate condiționa executarea acesteia de achitarea de către Partea Contractantă solicitantă a costurilor rezonabile, legate de colectarea și, în caz de necesitate, de prelucrarea acestor date sau informații.

Articolul 19

Colaborarea tehnico-științifică

Părțile Contractante realizează colaborarea, inclusiv prin intermediul elaborării și îndeplinirii programelor și proiectelor comune de cercetări științifice, cu atragerea specialiștilor ambelor state Părți Contractante și altor experți, schimbului de experiență și tehnologii, schimbului sistematic de informații și publicații tehnico-științifice, prezentării informației cu privire la actele legislative și alte acte normative, precum și la alte măsuri în domeniul administrării resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul râului Nistru.

Articolul 20

Colaborarea interregională transfrontalieră

Părțile Contractante, în conformitate cu obligațiile sale internaționale, contribuie la colaborarea unităților administrativ-teritoriale învecinate în limitele bazinului râului Nistru, inclusiv prin intermediul creării structurilor

transfrontaliere ale unei astfel de colaborări, și la stabilirea de către acestea a relațiilor de parteneriat cu structurile analoge din bazinele altor râuri de frontieră.

Articolul 21

Participarea publicului

1. Fiecare Parte Contractantă, în conformitate cu legislația sa națională, asigură accesul publicului la informația privind starea bazinului râului Nistru și participarea acestuia la luarea de decizii referitoare la problemele legate de protecția și dezvoltarea durabilă a bazinului râului Nistru, precum și la proiectele care pot avea un impact semnificativ asupra stării resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor. Un astfel de acces include informarea publicului și prezentarea informației la solicitarea acestuia.
2. Participarea publicului la procesul de luare a deciziilor referitoare la problemele legate de protecția și dezvoltarea durabilă a bazinului râului Nistru presupune informarea adecvată, oportună și eficientă a publicului interesat cu privire la activitatea planificată, la cea mai timpurie etapă a procedurii de luare a deciziilor, oferirea posibilității de a înainta obiecții, informații, analize sau opinii referitoare la activitatea planificată și asigurarea evidenței corespunzătoare a rezultatelor participării publicului în procesul de luare a deciziilor respective.
3. Părțile Contractante contribuie la participarea publicului la acțiunile legate de realizarea prezentului Acord, inclusiv la activitatea Comisiei.

Articolul 22

Răspunderea și repararea prejudiciului

1. Părțile Contractante poartă răspundere pentru îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor sale, asumate prin prezentul Acord.
2. Partea Contractantă, la utilizarea resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul râului Nistru pe teritoriul statului său, întreprinde toate măsurile necesare pentru prevenirea cauzării unui prejudiciu considerabil statului celeilalte Părți Contractante.
3. În cazul în care statului Părții Contractante i s-a cauzat totuși un prejudiciu, statul Parte Contractantă care, prin utilizare, a cauzat acest prejudiciu, în lipsa unui acord cu privire la o astfel de utilizare, întreprinde toate măsurile necesare, consultându-se cu Partea Contractantă pătimită și în baza metodelor coordonate de determinare a prejudiciului, în vederea lichidării sau atenuării prejudiciului cauzat și, în caz de necesitate, discutării chestiunii cu privire la compensație.

Articolul 23

Nediscriminarea

1. În cazul cauzării prejudiciului transfrontalier persoanelor fizice sau juridice ale unei Părți Contractante în rezultatul activității legate de utilizarea resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru în limitele teritoriului statului altei Părți Contractante, Părțile Contractante nu permit discriminarea pe criteriul cetățeniei sau locului de trai, ori locului, în care a fost cauzat acest prejudiciu, la acordarea acestor persoane, în conformitate cu propriul sistem de drept, a accesului la procedurile judiciare sau la alte proceduri ori a dreptului de a cere compensații sau alte despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin această activitate, desfășurată pe teritoriul statelor.
2. Procedura și mărimea despăgubirii persoanelor fizice și/sau juridice pentru prejudiciul cauzat prin influența transfrontalieră, menționată în pct.1 al prezentului articol, se stabilesc în conformitate cu normele legislației statelor aplicabile.

Articolul 24

Finanțarea

Părțile Contractante, luând în considerație posibilitățile sale economice, asigură resursele financiare necesare pentru elaborarea și realizarea planurilor, programelor și măsurilor întru atingerea obiectivelor prezentului Acord. În acest scop, Părțile Contractante:

- a) alocă resurse financiare interne, corespunzătoare posibilităților;
- b) tind spre atragerea resurselor din surse bilaterale și multilaterale și a mecanismelor de finanțare, inclusiv a granturilor și creditelor avantajoase;
- c) utilizează metode inovatoare și stimulente pentru atragerea și orientarea resurselor, inclusiv a mijloacelor fondurilor, organizațiilor nonguvernamentale și altor organizații din sectorul privat, precum și încearcă să obțină mijloace suplimentare sau alte forme de asistență.

Articolul 25

Soluționarea diferendelor și litigiilor

1. Diferendele sau litigiile apărute în legătură cu utilizarea și protecția resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru pot fi transmise oricărei din Părțile Contractante pentru examinarea lor de către Comisie, care studiază faptele și circumstanțele referitoare la diferendele sau litigiile menționate și contribuie la soluționarea acestora. Comisia prezintă Părților Contractante concluziile și recomandările sale.

2. Litigiile nesoluționate în cadrul Comisiei, precum și litigiile cu privire la interpretarea prezentului Acord se vor soluționa prin negocieri între Părțile Contractante.

III. Mecanismul organizațional

Articolul 26 Comisia

1. Comisia, menționată în articolul 6 al prezentului Acord, este un organism de colaborare interstatală între Părțile Contractante în domeniul protecției, utilizării durabile și dezvoltării bazinului râului Nistru.
2. Comisia funcționează sub conducerea a doi copreședinți, care sunt desemnați de Părțile Contractante și au drepturi egale. Părțile Contractante, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, se informează reciproc, prin canale diplomatice, despre desemnarea copreședinților Comisiei și componența părților naționale ale Comisiei.
3. Comisia este formată din reprezentanți ai autorităților publice centrale competente ale Părților Contractante. În componența Comisiei intră reprezentanți ai autorităților regionale, comunității științifice și organizațiilor nonguvernamentale de profil.
4. Împuterniciții Părților Contractante de punerea în aplicare a Acordului dintre Guvernul Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova cu privire la folosirea în comun și protecția apelor de frontieră din 23 noiembrie 1994 exercită funcția de locuitori ai copreședinților Comisiei și, în lipsa acestora din urmă, îndeplinesc funcțiile lor.
5. Comisia este asistată, în activitatea sa, de către un Secretariat permanent, format din cetățeni ai statelor ambelor Părți Contractante. Structura, funcțiile și regimul de lucru ale Secretariatului sunt stabilite de către Comisie.
6. Comisia creează organe de lucru și atrage în lucru experți.
7. Comisia adoptă reguli de procedură, care reglementează regimul activității sale.
8. Ședințele Comisiei se convoacă nu mai rar de o dată în an. Prima ședință a Comisiei se desfășoară nu mai târziu de șase luni după informarea reciprocă a Părților Contractante despre desemnarea copreședinților. În caz de necesitate, la solicitarea oricăreia dintre Părțile Contractante, se organizează ședințe extraordinare ale Comisiei, al căror loc de desfășurare este stabilit de către copreședinți.
9. Ședințele Comisiei, organelor sale de lucru și experților se desfășoară pe rând, pe teritoriile statelor Părților Contractante. Ședința Comisiei este

prezidată de copreședintele care reprezintă Partea Contractantă pe al cărei teritoriu ea se desfășoară.

10. Cheltuielile de organizare și desfășurare a ședințelor Comisiei sau organelor sale de lucru sunt suportate de Partea Contractantă primitoare. Cheltuielile legate de participarea la ședința Comisiei sau organelor sale de lucru a reprezentanților Părților Contractante sunt suportate de Partea Contractantă respectivă.

11. Limba de lucru a Comisiei este limba rusă.

12. Hotărârile Comisiei și ale organelor sale de lucru se adoptă pe bază de consens.

13. În limitele competenței sale, Comisia adoptă hotărâri și recomandări, care urmează să fie luate în considerație la maximum de către organele competente ale Părților Contractante, la luarea deciziilor asupra problemelor abordate de prezentul Acord.

14. Părțile Contractante, prin intermediul organismelor împuternicite, informează Comisia despre măsurile luate întru executarea hotărârilor Comisiei, precum și despre orice activitate, care afectează sau poate influența starea resurselor de apă, altor resurse naturale, ecosistemelor bazinului râului Nistru.

Articolul 27

Competența Comisiei

Întru realizarea obiectivelor prezentului Acord, Comisia:

- a) examinează eficiența măsurilor luate la nivel național și interstatal și oportunitatea de luare a unor măsuri suplimentare, inclusiv prin elaborarea recomandărilor și regulamentelor;
- b) organizează elaborarea planurilor comune și/sau coordonate de administrare a bazinului râului Nistru, a planurilor de acțiune, a schemelor și programelor și proiectelor privind utilizarea, restabilirea și protecția resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru, inclusiv a măsurilor de atragere a mijloacelor financiare, necesare pentru realizarea acțiunilor planificate;
- c) stabilește principiile de distribuire a resurselor de apă din bazinul râului Nistru între Părțile Contractante;
- d) contribuie la colaborarea tehnico-științifică între Părțile Contractante, la schimbul de informații și experiență;
- e) participă la elaborarea planurilor, proiectelor și programelor lucrărilor de cercetare științifică;
- f) elaborează programe coordonate sau comune de monitorizare a stării resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului

Nistru, inclusiv de aplicare a metodelor coordonate, sistemelor de măsurare, procedurilor de prelucrare și evaluare a datelor coordonate;

g) participă la elaborarea standardelor calității mediului înconjurător, pregătește propuneri privind măsurile de menținere sau ameliorare a calității existente a apei, inclusiv planuri de diminuare a sarcinii antropogene;

h) organizează schimbul de informații referitor la tipurile existente și planificate de utilizare a apei și instalațiile corespunzătoare, care pot avea impact transfrontalier;

i) creează și întreține baza de date cu informații cu caracter hidrologic, hidrochimic, hidrobiologic, meteorologic, ecologic și cu caracter sanitar-igienic, precum și determină condițiile de acces la aceasta;

j) elaborează propuneri de perfecționare a actelor juridice și normative ale Părților Contractante privind problemele abordate de prezentul Acord;

k) organizează schimbul de informații curente și operative privind starea resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru, folosind sisteme informaționale compatibile, și pregătește rapoarte privind starea bazinului râului Nistru;

l) elaborează propuneri privind ordinea acțiunilor comune în situațiile excepționale;

m) informează publicul despre starea resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru și despre activitatea de realizare a obiectivelor prezentului Acord, inclusiv prin plasarea pe site-ul personal a rapoartelor privind activitatea sa și starea bazinului râului Nistru;

n) participă la efectuarea evaluării impactului asupra mediului cu referire la apele transfrontaliere în baza normelor internaționale corespunzătoare;

o) contribuie la realizarea consultațiilor referitoare la măsurile și proiectele planificate;

p) contribuie la soluționarea problemelor controversate legate de utilizarea și protecția resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru;

q) colaborează cu comisiile fluviale internaționale, cu alte organizații și organisme internaționale și naționale cu privire la utilizarea rațională și protecția resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor, inclusiv atragerea acestor organizații și organisme pentru prestarea de servicii în orice aspecte, legate de atingerea obiectivelor prezentului Acord;

r) stabilește modul și condițiile de participare la activitatea Comisiei, în calitate de observatori, a reprezentanților altor state interesate, organizații internaționale și nonguvernamentale;

s) examinează alte probleme referitoare la protecția și utilizarea rațională a resurselor de apă, altor resurse naturale și ecosistemelor bazinului râului Nistru.

IV. Dispoziții finale

Articolul 28 Modificări și completări

Modificările și completările la prezentul Acord se adoptă de către Părțile Contractante și intră în vigoare în ordinea prevăzută de articolul 31 al prezentului Acord.

Articolul 29 Anexe

1. Anexele I-V la prezentul Acord sunt parte integrantă a acestuia.
2. Părțile Contractante pot elabora, de asemenea, anexe suplimentare, pe care le consideră necesare. Orice anexe suplimentare sau rectificări la anexele existente la prezentul Acord se adoptă de către Comisie și intră în vigoare în conformitate cu prevederile punctul 1 al articolului 31 al prezentului Acord.
3. Regulamentele la Acordul dintre Guvernul Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova cu privire la folosirea în comun și protecția apelor de frontieră din 23 noiembrie 1994 se aplică mutatis mutandis la prezentul Acord.

Articolul 30 Obligații ce decurg din alte acorduri

1. Prezentul Acord nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor Părților Contractante ce decurg din contractele internaționale încheiate de ele anterior.
2. În cazul în care există o contradicție între prevederile prezentului Acord și Acordul dintre Guvernul Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova cu privire la folosirea în comun și protecția apelor de frontieră din 23 noiembrie 1994, prevalează prevederile prezentului Acord.

Articolul 31 Valabilitatea Acordului

1. Prezentul Acord intră în vigoare la data primirii ultimei notificări în scris privind îndeplinirea de către Părțile Contractante a procedurilor interne, necesare pentru intrarea lui în vigoare, și are o valabilitate de cinci ani.
2. Valabilitatea prezentului Acord se prelungește în mod automat pentru următoarele perioade de cinci ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu a notificat în scris cealaltă Parte, cel puțin cu douăsprezece luni înainte de expirarea termenului respectiv de cinci ani, despre intenția sa de a înceta valabilitatea acestuia.

3. Încetarea valabilității prezentului Acord nu afectează îndeplinirea obligațiilor și acțiunilor începute în perioada valabilității prezentului Acord.

Semnat la or. Roma, la 29 noiembrie 2012, în două exemplare originale în limbile de stat ale statelor Părți Contractante și limba rusă, toate textele fiind egal autentice. În cazul divergențelor în interpretarea și implementarea prevederilor prezentului Acord, textul în limba rusă va fi de referință.

Din partea Ucrainei

Din partea Republicii Moldova

ANEXA NR. I

GENURILE DE ACTIVITATE ȘI POLUANȚII SUPUȘI CONTROLULUI

În prezenta Anexă se enumeră genurile de activitate și poluanții care sunt luați în considerație de către Părțile Contractante la pregătirea planurilor de administrare a bazinului râului Nistru, programelor și acțiunilor de diminuare, control și lichidare a poluării, menționate în articolul 6 al prezentului Acord.

Astfel de planuri, programe și măsuri au ca obiectiv cuprinderea genurilor de activitate, enumerate în compartimentul A, și categoriilor de poluanți, enumerate în compartimentul B, selectate în baza caracteristicilor enumerate în compartimentul C al prezentei Anexe.

Prioritatea măsurilor urmează să fie stabilită de Părțile Contractante în baza evaluării importanței impactului asupra sănătății omului, ecosistemelor și resurselor de apă și riverane, resurselor, stării ecosistemelor, condițiilor social-economice, inclusiv asupra valorilor culturale.

A. Genurile de activitate

Următoarele genuri de activitate (enumerate nu în ordinea priorității) se examinează în primul rând la stabilirea priorității în procesul de pregătire a planurilor, programelor și acțiunilor de diminuare, control și lichidare a poluării din surse terestre:

1. gospodărirea apelor și ameliorația;
2. cultura plantelor;
3. zootehnia;
4. acvacultura;
5. producerea cimentului;
6. eliminarea sedimentelor apelor uzate;
7. lucrări de adâncire a albiei și lucrări portuare;
8. industria electronică;
9. producția de energie electrice de către obiectele hidro- și termoenergetice;
10. producția de îngrășăminte;
11. industria alimentară;
12. silvicultura;
13. industria metalurgică;
14. extragerea mineralelor utile;
15. alte ramuri ale chimiei organice și neorganice;

16. industria de celuloză și hârtie;
17. prelucrarea petrolului;
18. conductele de produse petroliere;
19. industria farmaceutică;
20. producerea și prelucrarea biocidelor;
21. prelucrarea deșeurilor;
22. construcțiile și reparațiile de nave;
23. industria de prelucrare a pielii;
24. industria textilă;
25. turismul;
26. transportul;
27. organizarea colectării și eliminării deșeurilor menajere solide;
28. arderea deșeurilor și eliminarea produselor de ardere a lor;
29. curățarea și eliminarea apelor menajere uzate;
30. lucrările ce duc la modificarea fizică a stării naturale a liniei țărmului sau la distrugerea habitatului.

B. Categoriile de poluanți

La pregătirea planurilor de acțiune, programelor și acțiunilor, Părțile Contractante se conduc de următoarele categorii de poluanți, determinate în baza caracteristicilor lor periculoase sau altor caracteristici nocive:

1. compușii și substanțele halogene organice care pot să formeze astfel de compuși în mediul acvatic. O atenție primordială se acordă următoarelor substanțe: aldrina, clordanul, DDT, dieldrina, dioxinele și furanii, endrina, heptaclorul, hexaclorobenzenul, mirexul, bifenilii policlorurați, toxafenul, precum și trihalogenmetanul, cloroformul, dibromclormetanul și diclorbrommetanul;
2. compușii și substanțele fosfororganice care pot să formeze astfel de compuși în mediul acvatic sau în mediul maritim litoral;
3. compușii și substanțele staniului organic care pot să formeze astfel de compuși în mediul acvatic sau în mediul maritim litoral;
4. hidrocarburile policiclice aromate;
5. metalele grele și compușii acestora;
6. uleiurile lubrifiante uzate;
7. substanțele radioactive;
8. biocidele și derivatele lor;
9. microorganismele patogene, bacteriile coliforme totale, bacteriile intestinale termotabile, colifagii și indicii parazitologici;
10. substanțele care provoacă dereglări ale sistemului endocrin;
11. diversele tipuri de petrol brut și hidrocarburile de proveniență petrolieră;
12. cianurile și fluorurile;

13. detergenții nebiodegradabili și alte substanțe active de suprafață nebiodegradabile;
14. compușii azotului și fosforului și altor substanțe care pot provoca eutrofizarea;
15. gunoiul (diverse materiale persistente industriale sau prelucrate solide, aruncate, utilizate sau lăsate în mediul acvatic maritim și costier);
16. evacuările/deversările de ape termale;
17. compușii acizi și alcalini care pot înrăutăți calitatea apei;
18. substanțele netoxice care au o influență nefavorabilă asupra conținutului de oxigen în mediul acvatic;
19. substanțele netoxice care pot împiedica orice utilizare legitimă a mediului acvatic;
20. substanțele netoxice care pot avea o influență nefavorabilă asupra caracteristicilor fizice sau chimice ale apei.

C. Caracteristicile poluanților

La elaborarea planurilor de acțiune, programelor și acțiunilor, Părțile Contractante iau în considerație, dacă este cazul, următoarele caracteristici și factori:

1. stabilitatea;
2. toxicitatea sau alte proprietăți nocive (de exemplu, cancerogenitatea, mutagenitatea, teratogenitatea);
3. bioacumularea;
4. radioactivitatea;
5. coeficientul (raportul) de concentrare care provoacă sau nu provoacă efecte evidente (NOEC);
6. capacitatea potențială de provocare a eutrofizării;
7. influența asupra sănătății și riscul pentru sănătatea populației;
8. importanța transfrontalieră;
9. riscul unor modificări nedorite în ecosistemele acvatice și ireversibilitatea sau durata influenței;
10. influența negativă asupra florei și faunei acvatice și utilizării durabile a resurselor biologice;
11. influența asupra gustului sau mirosului produselor din pește, destinate consumului uman;
12. influența asupra mirosului, culorii și transparenței, și altor caracteristici ale apei, precum și
13. structura distribuirii (adică cantitatea, structura utilizării și probabilitatea ajungerii în mediul acvatic).

ANEXA NR. II

SURSE DIFUZE DE POLUARE ÎN GOSPODĂRIILE AGRICOLE ȘI FORESTIERE

A. Definiții

Pentru scopurile prezentei Anexe:

1. „Surse difuze de poluare existente în gospodăria agricolă” înseamnă surse dispersate de poluare legate de cultivarea plantelor agricole și creșterea animalelor domestice, cu excepția unităților de creștere intensivă a animalelor, care, dimpotrivă, se referă la surse punctiforme;
2. „Surse difuze de poluare existente în gospodăria forestieră” înseamnă surse dispersate de poluare legate de activitatea de gospodărire a pădurilor;
3. „Metode optime de administrare” înseamnă măsuri rentabile și accesibile cu caracter structural și nestructural, elaborate în scopul prevenirii, diminuării și controlului scurgerilor de substanțe poluante.

B. Planuri de prevenire, diminuare și control al poluării din surse difuze existente în gospodăriile agricole și forestiere

Fiecare Parte Contractantă, nu mai târziu de trei ani din momentul intrării în vigoare a prezentului Acord, elaborează principiile politice, planuri și creează mecanisme juridice și economice de prevenire, control și diminuare a poluării apelor din bazinul râului Nistru din surse difuze existente în gospodăriile agricole și forestiere. Aceste principii politice, planuri și mecanisme cuprind, în special, sursele difuze de poluare ce conțin elemente biogene (azot și fosfor), pesticide, depuneri sedimentare și organisme patogene.

Planurile trebuie, pe lângă altele, să conțină următoarele părți componente:

1. Evaluarea și analiza surselor difuze de poluare existente în gospodăriile agricole și forestiere care pot avea o influență nefavorabilă asupra stării apelor din bazinul râului Nistru, inclusiv:
 - a) evaluarea nivelurilor sarcinii, care pot avea o influență nefavorabilă asupra mediului acvatic al bazinului râului Nistru;
 - b) dezvăluirea impactului ecologic concomitent și a riscurilor potențiale pentru sănătatea populației;
 - c) evaluarea sistemului administrativ existent de gospodărire a surselor difuze de poluare existente în gospodăriile agricole și forestiere;
 - d) evaluarea metodelor optime existente de administrare și a eficacității lor;
 - e) implementarea programelor de monitorizare.

2. Măsurile politice, legislative și economice, inclusiv:

a) evaluarea și analiza adecvației planurilor, strategiilor și mecanismelor juridice, orientate spre administrarea surselor difuze de poluare existente în gospodăriile agricole și forestiere, și elaborarea planului de realizare a modificărilor necesare pentru obținerea metodelor optime de administrare, precum și

b) elaborarea și contribuția la realizarea programelor de stimulare economică și neeconomică, în scopul extinderii utilizării metodelor optime de administrare întru prevenirea, controlul și diminuarea poluării apelor bazinului râului Nistru din surse difuze existente în gospodăriile agricole și forestiere.

C. Raportarea

Părțile Contractante întocmesc și fac schimb de rapoarte cu privire la planurile sale de prevenire, diminuare și control al poluării din surse difuze de poluare existente în gospodăriile agricole și forestiere.

ANEXA NR. III

SANȚIONAREA DEVERSĂRILOR

Părțile Contractante, la examinarea chestiunii privind sancționarea deversărilor ce conțin substanțe supuse controlului, enumerate în Anexa nr. I la prezentul Acord, evaluează și analizează, în dependență de circumstanțe, următorii factori:

A. Caracteristica și componența deversărilor

1. Tipul și mărimea sursei punctiforme sau difuze (de exemplu, procesul de producere);
2. Tipul deversărilor (de exemplu, proveniența, compoziția medie);
3. Starea deșeurilor (de exemplu, solide, lichide sau șlam);
4. Cantitatea totală (volumul deversărilor, de exemplu, pe an);
5. Regimul de deversare (permanent, neregulat, variabil în dependență de sezon etc.);
6. Concentrația componentelor respectivi ai substanțelor enumerate în Anexa nr. I și ai altor substanțe, dacă este aplicabil;
7. Particularitățile fizice, chimice și biochimice ale apelor uzate.

B. Caracteristica componentelor deversărilor din punct de vedere al nocivității lor

1. Stabilitatea (fizică, chimică, biologică) în mediul acvatic și pe teritoriul litoralului;
2. Toxicitatea și alte genuri de influență dăunătoare;
3. Acumularea în materialele biologice sau sedimente;
4. Transformarea biochimică în compuși nocivi;
5. Influența nefavorabilă asupra conținutului și bilanțului de oxigen;
6. Predispoziția la schimbările fizice, chimice și biochimice în mediul acvatic și interacțiunea cu alți componente ai apei, care pot avea o influență biologică sau altfel de influență dăunătoare asupra modurilor de utilizare, enumerate mai jos, în compartimentul F;
7. Alte caracteristici, după cum sunt enumerate în compartimentul C al Anexei nr. I.

C. Caracteristicile obiectului deversărilor și mediului de destinație

1. Caracteristicile hidrografice, meteorologice, hidrologice și topografice ale curentului de apă și ale zonei de coastă;
2. Amplasarea și tipul sursei (evacuarea apei, deversarea apei canalului etc.) și așezarea ei față de alte zone (cum ar fi: zone de recreare, de depunere a icrelor, pepiniere, zone de pescuit) și alte deversări;

3. Gradul de diluare primară în punctul de deversare în mediul de acumulare;
4. Caracteristicile dispersionale, cum ar fi: influența cursurilor, fluxurilor și vântului asupra deplasării orizontale și amestecarea verticală;
5. Caracteristicile mediului acvatic de destinație din punct de vedere al condițiilor fizice, chimice, biologice și ecologice în zona de deversare;
6. Capacitatea mediului de acumulare acvatic de a recepționa deșeurile evacuate, fără consecințe periculoase.

D. Caracteristicile categoriilor de activitate sau ale sursei

1. Caracteristicile tehnologiilor existente și ale metodelor de administrare, inclusiv ale tehnologiilor și metodelor de administrare specifice locului dat;
2. Vârsta obiectelor, în dependență de situație;
3. Particularitățile economice, sociale și culturale existente.

E. Tehnologiile alternative de producere, de epurare a scurgerilor sau metodele de administrare

1. Recircularea, regenerarea și posibilitatea utilizării repetate;
2. Substituirea materiilor prime cu unele mai puțin periculoase sau inofensive;
3. Substituirea cu genuri de activitate sau produse mai pure din punct de vedere ecologic;
4. Tehnologiile și procesele nepoluante și cu puține deșeuri;
5. Variantele alternative de deversare.

F. Posibila cauzare de prejudicii ecosistemelor acvatice și modurilor de utilizare a apei

1. Impactul asupra sănătății populației în urma influenței poluării asupra:
 - a) apei folosite pentru aprovizionarea cu apă potabilă;
 - b) organismelor acvatice comestibile;
 - c) apei în locurile de scăldat;
 - d) valorii estetice;
2. Impactul asupra ecosistemelor acvatice și riverane, în special asupra resurselor biologice acvatice, speciilor aflate în pericol de dispariție și asupra habitatelor critice;
3. Impactul asupra altor moduri de utilizare legitimă a resurselor de apă.

ANEXA NR. IV

TEHNOLOGIA OPTIMĂ DISPONIBILĂ ȘI PRACTICA ECOLOGICĂ OPTIMĂ

Conform prevederilor respective ale prezentului Acord, Părțile Contractante utilizează tehnologia optimă disponibilă (TOD) și practica ecologică optimă (PEO) sau contribuie la implementarea acestora.

A. Tehnologia optimă disponibilă

1. Termenul „tehnologie optimă disponibilă” definește cele mai moderne (avansate) tehnologii, utilaj sau metode de activitate, care reflectă utilitatea practică a măsurilor concrete de limitare a aruncărilor și deșeurilor. „Tehnologia” include în sine tehnologiile folosite de fapt, precum și procedeele și metodele, cu al căror ajutor se proiectează, se construiește, se deservește, funcționează și se demontează instalația de producere.
2. La utilizarea tehnologiilor optime disponibile accentul se pune pe utilizarea tehnologiilor fără deșeuri, dacă acestea există.
3. La determinarea faptului, dacă se referă grupul de procese tehnologice, utilaj și metode de lucru, la tehnologiile optime disponibile, atât în general, cât și în particular, o atenție deosebită se va atrage la:
 - a) procesele tehnologice, utilajul și metodele analoge, care, recent, au trecut cu succes procedurile de testare;
 - b) progresul tehnologic și schimbările în concepțiile și cunoștințele științifice;
 - c) utilitatea economică a unor astfel de tehnologii;
 - d) termenele de montare atât la fabricile existente, cât și la cele noi;
 - e) caracterul și volumul aruncărilor și deversărilor respective, precum și
 - f) principiul precauției.
4. Înțelegerea faptului ce prezintă în sine „tehnologiile optime disponibile” pentru procesul tehnologic concret se va schimba cu trecerea timpului, în rezultatul progresului tehnologic, factorilor economici și sociali, precum și schimbărilor în concepțiile și cunoștințele științifice.
5. Dacă diminuarea deversărilor în rezultatul utilizării tehnologiilor optime disponibile nu va duce la rezultate acceptabile din punct de vedere ecologic, va fi necesară întreprinderea măsurilor suplimentare.

B. Practica ecologică optimă

1. Termenul „practica ecologică optimă” definește utilizarea celei mai raționale îmbinări a măsurilor și strategiilor în domeniul controlului asupra stării mediului înconjurător.

2. La alegerea metodelor, în fiecare caz concret urmează să fie examinat, cel puțin, următorul set de măsuri, aranjate în ordine consecutivă:

- a) prezentarea informației și familiarizarea populației și utilizatorilor referitor la consecințele ecologice ale alegerii anumitor tipuri de activitate și producere, ale utilizării și eliminării lor finale;
- b) elaborarea și aplicarea instrucțiunilor privind practica ecologică corespunzătoare, care să cuprindă toate aspectele activității pe parcursul ciclului de viață al produsului;
- c) folosirea obligatorie a etichetelor, care să-i informeze pe consumatori despre riscurile ecologice legate de produs, de utilizarea lui și de întrebuințarea lui finală;
- d) economisirea resurselor, inclusiv a energiei electrice;
- e) asigurarea accesului populației la sistemele de colectare și eliminare a deșeurilor;
- f) refuzul de la folosirea substanțelor sau produselor periculoase și de la acumularea de deșeuri periculoase;
- g) întrebuințarea, regenerarea și utilizarea repetată;
- h) utilizarea instrumentelor economice la genurile de activitate, la produse sau la grupuri de produse;
- i) crearea sistemului de licențiere, care să includă un șir de măsuri restrictive sau interdicții.

3. La determinarea faptului, care îmbinare de măsuri reprezintă în sine „metodele ecologice optime”, atât în general, cât și în particular, o atenție deosebită se va atrage la:

- a) pericolul ecologic al produsului și al producerii, utilizării și întrebuințării finale a acestuia;
- b) substituirea cu genuri de activitate sau substanțe mai puțin poluante;
- c) scara aplicării;
- d) profiturile potențiale sau pericolul pentru mediul ambiant al materialelor ori genurilor de activitate substituente;
- e) progresul și schimbările în concepțiile și cunoștințele științifice;
- f) termenele de implementare;
- g) consecințele sociale și economice, precum și
- h) principiul precauției.

4. Aceasta înseamnă că „practica ecologică optimă” pentru sursa concretă se va schimba cu trecerea timpului, în rezultatul progresului tehnologic, factorilor economici și sociali, precum și schimbărilor în concepțiile și cunoștințele științifice.

5. Dacă diminuarea cantității de substanțe care apar în rezultatul utilizării practicii ecologice optime nu va duce la rezultate acceptabile din punct de vedere ecologic, va fi necesară întreprinderea măsurilor suplimentare și revizuirea acestor metode ecologice optime.

ANEXA V
PROTECȚIA RESURSELOR BIOLOGICE ACVATICE
ȘI REGLEMENTAREA PESCUITULUI
ÎN BAZINUL FLUVIULUI NISTRU

A. Direcțiile de colaborare

Direcțiile principale de colaborare a Părților Contractante:

1. Gestionarea și utilizarea durabilă a resurselor biologice acvatice în bazinul f. Nistru;
2. Păstrarea și îmbunătățirea habitatului resurselor biologice acvatice și minimalizarea factorilor ce influențează negativ asupra ecosistemelor acvatice;
3. Reglementarea pescuitului;
4. Dezvoltarea acvaculturii;
5. Colaborarea științifică în domeniul protecției, reglementării și reproducerii resurselor biologice acvatice.

B. Organele competente ale Părților Contractante

Părțile Contractante își desemnează de sine stătător organele, care vor fi responsabile pentru executarea prevederilor prezentei Anexe și se informează reciproc despre aceasta în decurs de o lună.

C. Formele de colaborare în domeniul protecției resurselor biologice acvatice și reglementării pescuitului în bazinul f. Nistru

1. Crearea Grupului de lucru comun;
2. Elaborarea și realizarea programelor de colaborare;
3. Schimbul de informații în domeniul legislației;
4. Schimbul de informații în domeniul combaterii braconajului și utilizării uneltelor interzise pentru pescuit;
5. Schimbul de date operative în cazul apariției unor situații excepționale cu caracter tehnogen sau natural;
6. Schimbul de date privind monitoringul resurselor biologice acvatice;
7. Schimbul de date privind observațiile ihtiologice;
8. Schimbul de informație științifică și metodică;
9. Organizarea și efectuarea seminarelor comune și altor activități științifice;
10. Schimbul de experiență în efectuarea controlului de stat în domeniul pescuitului, prin organizarea stagiilor pentru inspectorii de stat ai subdiviziunilor teritoriale a organelor de protecție a resurselor piscicole, dislocate în zonele de frontieră;
11. Schimbul de informații privind efectuarea măsurilor ameliorativ - piscicole.

D. Grupul de lucru comun

1. Grupul de lucru comun:

- a) Analizează problemele și domeniile vizate de prezenta Anexă;
- b) Propune măsuri de protecție a resurselor biologice acvatice și de reglementare a pescuitului în bazinul f. Nistru;
- c) Propune recomandări privind măsurile de repopulare și aclimatizare;
- d) Analizează rezultatele cercetărilor științifice conform programelor coordonate, inclusiv pescuiturile în scop științific, în vederea evaluării stării resurselor biologice acvatice și asigurării controlului privind reproducerea lor naturală;
- e) Propune spre examinare Părților Contractante, lista speciilor de pești și altor resurse biologice acvatice, volumul de capturi al cărora necesită a fi coordonat între Părți;
- f) Recomandă după caz, modificarea termenelor de prohibiție a pescuitului și durata acestor perioade;
- g) Elaborează propuneri privind efectuarea măsurilor ameliorativ - piscicole în scopul restabilirii, menținerii și protecției boiștilor naturale, inclusiv curățirea canalelor de legătură și luncilor inundabile, înlăturarea digurilor în zonele inundabile care nu sunt utilizate în scopuri agricole, de asemenea, propuneri în scopul reproducerii artificiale a speciilor valoroase de pești (în special sturioni);
- h) Propune măsuri în vederea asigurării debitelor ecologice optime deversate din lacurile de acumulare ale f.Nistru, pentru resursele biologice acvatice;
- i) Execută alte funcții atribuite de Comisie.

2. Grupul comun de lucru se întrunește nu mai rar decât o dată în an și suplimentar, în acele cazuri, când Părțile Contractante conform înțelegerilor reciproce vor considera necesar de a se întruni. Ședințele Grupului de lucru, de regulă, se vor efectua pe rând, pe teritoriile statelor Părților Contractante.

3. Activitatea Grupului comun de lucru se stabilește prin coordonare cu Comisia.

4. Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile privind participarea reprezentanților săi la ședințele Grupului comun de lucru, dacă nu se convine altfel.

E. Particularitățile reglementării pescuitului în bazinul r. Nistru

1. Pescuitul în bazinul f. Nistru se efectuează în conformitate cu cerințele prezentei Anexe.

2. Reieșind din specificul formării și exploatării resurselor piscicole pe fiecare sector al f. Nistru, izolate de construcțiile hidrotehnice, Părțile Contractante pot să elaboreze și să utilizeze Reguli speciale de pescuit, care

nu contravin cerințelor prezentei Anexe, pentru următoarele sectoare ale fluviului, în limitele hotarelor sale:

- Nistrul superior – de la izvor până la barajul CHE Dnestrovsk și CHE-2;
- Nistrul medial – de la barajul CHE-2 până la barajul Dubăsari;
- Nistrul inferior – de la barajul CHE Dubăsari până la estuar (limanul Nistrului).

F. Termenii și locurile interzise pentru pescuit

1. Este interzis pescuitul (cu excepția pescuitului specializat al Scrumbiei de Dunăre) și altor resurse biologice acvatice în apele bazinului f. Nistru, anual, pe o durată de nu mai puțin de 60 de zile consecutive în perioada de la 1 aprilie și până la 15 iulie.

2. Perioada de prohibiție a pescuitului și durata ei pentru unele sectoare ale f. Nistru se stabilește în corespundere cu cerințele legislației naționale a statelor Părți Contractante, iar în caz de necesitate, perioadele sunt convenite între Părți. În limanul Nistrului perioada de prohibiție poate fi prelungită până la 31 iulie.

3. Pescuitul specializat al Scrumbiei de Dunăre este permis în perioada 1 aprilie – 5 iunie. În perioada migrației în masă a Scrumbiei de Dunăre pentru reproducere, se fixează o interdicție de pescuit pe etape pentru sectoarele: de la estuarul limanului Nistrului până la s. Palanca (marcaj km. 28) și pe brațul Turunciuk până la hotarul regiunii Odessa – nu mai puțin de 5 zile; de la s. Palanca (marcaj km. 28) și până la barajul CHE Dubăsari și pe brațul Turunciuk de la hotarul regiunii Odessa până la s. Ciobruciu – nu mai puțin de 10 zile.

4. Sectoarele permanente sau temporare prohibite pentru pescuitul peștilor și altor resurse biologice acvatice, inclusiv în limitele sectoarelor fondului ariilor protejate de stat, se stabilesc în conformitate cu cerințele legislației naționale ale statelor Părților Contractante.

5. Părțile Contractante, la recomandarea grupului de lucru comun, în baza rezultatelor investigațiilor științifice, pot modifica perioadele de prohibiție precum și locurile interzise pentru pescuit în apele f. Nistru, care cad sub incidența prezentei Anexe.

G. Protecția resurselor piscicole

1. Părțile Contractante, în baza recomandărilor Grupului comun de lucru, pot să delimiteze zonele permanente și temporare cu regim special de protecție, marcate prin semne distinctive.

2. Zonele permanente și temporare cu regim special de protecție a resurselor piscicole pot fi create pentru protecția:

- a) Boiștilor, reproducătorilor, icrelor și puietului de pești în locurile de dezvoltare și îngrășare;
- b) Diversității speciilor de pești și altor resurse biologice acvatice de pe cele mai importante sectoarele a ecosistemelor acvatice;
- c) Gropilor de iernat, porțiunilor cu densitate temporară sau permanentă sporită de pești și altor resurse biologice acvatice.

3. În bazinul f. Nistru se interzice sau se limitează activitățile, ce împiedică migrația, reproducerea, migrația pasivă a puietului, iernarea sau activitățile ce pun în pericol existența populațiilor de pești și a altor resurse biologice acvatice, cu excepția cazurilor, când o atare activitate se realizează în scopul prevenirii situațiilor excepționale cu caracter natural și tehnogen și lichidării consecințelor acestora.

4. În scopul protecției resurselor piscicole și altor resurse biologice acvatice, se interzice:

- a) Deplasarea, distrugerea sau deteriorarea semnelor, care delimitează zonele cu un regim special de protecție;
- b) Recoltarea stufului, papurii, trestiei și altor plante acvatice fără acordul organelor competente ale statelor Părți Contractante;
- c) Bararea cu diferite construcții și mijloace de pescuit a gârlilor, brașelor, canalelor, care unesc râurile și gârlele cu bălțile, lacurile de luncă, mlaștinile și terenurile inundate, dacă aceasta împiedică migrația liberă a peștilor;
- d) Pescuitul în perioada de migrare și de depunere a icrelor în corpurile de apă din luncă (și din ele);
- e) Modificarea intenționată a debitului apei, dacă aceasta provoacă pierderea resurselor piscicole și a altor resurse biologice acvatice;
- f) Distrugerea sau deteriorarea construcțiilor hidrotehnice (baraje, diguri, canale) (în afara cazurilor de efectuare a măsurilor de restabilire a locurilor de depunere a icrelor) și a versanților și malurilor corpurilor de apă acoperite de vegetație, precum și încălcarea regimului activității economice în zonele de protecție;
- g) Extragerea din albia r. Nistru a nisipului, pietrișului și amestecului de nisip și pietriș, fără acordul organelor competente ale statelor Părți Contractante;
- h) Efectuarea lucrărilor de adâncire a albiei și a altor lucrări de construcție, reparație și exploatare în cadrul obiectelor acvatice, care afectează integritatea ecosistemelor existente, fără acordul organelor competente ale statelor Părți Contractante.

H. Măsuri de reproducere a resurselor biologice acvatice

1. Părțile Contractante, la recomandarea Grupului comun de lucru, efectuează măsuri privind realizarea programelor de restabilire a populațiilor

speciilor valoroase de pești sau a celor care se află pe cale de dispariție și a altor resurse biologice acvatice.

2. În caz de necesitate Părțile Contractante pot lua măsuri de introducere în comun a interdicției pescuitului anumitor specii de pești și de majorare a rezervelor industriale a speciilor prețioase de pești prin reproducerea artificială.

I. Pescuitul sportiv și de amator

Pescuitul sportiv și de amator și a altor resurse biologice acvatice se realizează în corespundere cu cerințele legislației naționale a statelor Părți Contractante.

J. Instrumente și metode de pescuit interzise

1. Instrumente și metode de pescuit interzise:

a) Se interzice exploatarea resurselor piscicole și a altor resurse biologice acvatice:

- cu utilizarea substanțelor explozibile și toxice, curentului electric, uneltelor înțepătoare, armelor de foc sau pneumatice (cu excepția harpoanelor pentru vânătoare subacvatică în locurile desemnate special pentru vânătoarea subacvatică), uneltelor de pescuit neindustriale confecționate din fire, pescuitul prin gonire și cu ostia;

- prin construcția barajelor și a capcanelor, cu excepția cazurilor când aceasta este prevăzut de cerințele respective ale legislației naționale a statelor Părți Contractante;

b) În timpul pescuitului și exploatării altor resurse biologice acvatice se interzice utilizarea plaselor dintr-un singur fir (monofilantă), în afară de cele, care sunt destinate pescuitului industrial, și de asemenea a mijloacelor de pescuit cu dimensiunea celulelor mai mică decât cea prevăzută de cerințele corespunzătoare ale legislației naționale a statelor Părți Contractante;

c) Se interzice instalarea uneltelor de pescuit fixe sau plutitoare pe o suprafață mai mare de 2/3 din lățimea fluviilor, râurilor, gârlelor și canalelor, tragerea năvoadelor de pe maluri opuse concomitent ori succesiv;

d) Se interzice instalarea mijloacelor de pescuit în poziție de șah;

e) Se interzice utilizarea mijloacelor industriale de pescuit, confecționate din fire și din orice alte materiale fără permisiune.

2. Legislația națională a statelor Părți Contractante poate stabili și alte interdicții și limitări privind mijloacele și metodele de pescuit.

K. Dimensiunea industrială minimală și dimensiunea permisă a celulelor

1. Dimensiunea minimală a peștelui și a altor resurse biologice acvatice (cm), permise pentru pescuit în bazinul r. Nistru:

Avat	30
Oceană / Babușcă	18
Caras argintiu	15
Clean	24
Cosac	18
Cosaș	40
Crap	25
Lin	20
Morona	22
Novac	30
Plătică	30
Rizeafcă	11
Sabiță	24
Scobar	25
Scrumbie	17
Sânger	30
Somn european	60
Șalău	38
Știucă	32
Rac de râu	10
Guviri	9

Peștele și alte resurse biologice acvatice, de dimensiuni mai mici decât cele menționate, trebuie eliberate în apă în stare vie.

Dimensiunile industriale ale peștelui se apreciază prin măsurarea distanței de la începutul botului până la baza înotătoarei codale, dimensiunile industriale ale racului – după distanța din mijlocul ochilor până la sfârșitul plăcii codale.

2. Dacă cerințele respective ale legislației naționale a statelor Părți Contractante prevăd cerințe mai dure privind dimensiunile minimale ale peștilor și ale resurse biologice acvatice, decât cele indicate în punctul 1, sunt acceptate cerințele legislației naționale.

3. Se interzice pescuitul industrial și de amator a sturionilor și altor specii de pești incluse în Cartea Roșie a Ucrainei și a R. Moldova, precum și a speciilor resurselor biologice acvatice, care dispun de un statut special de protecție pe teritoriile statelor Părți Contractante. Exemplarele pescuite ale acestor specii trebuie eliberate în apă în stare vie. În cazurile pescuitului sau a distrugerii exemplarelor speciilor menționate, persoanele vinovate (fizice sau juridice) poartă răspundere în corespundere cu legislația națională a statelor Părți Contractante.

4. Se interzice vânzarea, prelucrarea și păstrarea producției de pește și a altor resurse biologice acvatice, dimensiunile industriale ale cărora sunt mai mici decât cele menționate în punctul 1.

5. Captura maximă admisibilă a exemplarelor de pești cu dimensiuni neindustriale în timpul pescuitului și dimensiunea admisibilă a celulei mijlocului de pescuit se apreciază de cerințele respective ale legislației naționale a statelor Părți Contractante.

L. Pescuitul în scopuri de verificare și științifice

Pescuitul și exploatarea altor resurse biologice acvatice în scopuri de verificare și științifice pot fi efectuate în orice perioadă a anului, inclusiv în perioada de prohibiție, în orice loc, prin orice metode și cu orice mijloace, atât în perioada de zi, cât și în perioada de noapte, în corespundere cu permisiunile eliberate de organele competente ale statelor Părți Contractante.